

ANATOMIA IMAGISTICĂ A EXTREMITĂȚII CEFALICE

Curs 7

ANATOMIA SECȚIONALĂ IMAGISTICĂ A REGIUNII CERVICALE

7.1. SPAȚIILE CERVICALE - BAZE ANATOMICE

7.2. SPAȚIUL PARAFARINGIAN

7.3. SPAȚIUL MUCOS FARINGIAN

7.4. SPAȚIUL MASTICATOR

7.5. SPAȚIUL BUCAL

7.6. SPAȚIUL PAROTIDIAN

7.7. SPAȚIUL CAROTIDIAN

7.8. SPAȚIUL RETROFARINGIAN

7.9. SPAȚIUL PERIVERTEBRAL

7.10. SPAȚIUL MUCOS AL CAVITĂȚII BUCALE

7.11. SPAȚIUL SUBLINGUAL

7.12. SPAȚIUL SUBMANDIBULAR

7.1. SPAȚIILE CERVICALE - BAZE ANATOMICE

Din punct de vedere topografic, regiunea faringo-maxilo-facială reprezintă o continuare anatomică a structurilor cuprinse între hioid și baza de craniu, cu individualizarea netă a prezenței aceluiași entități morfologice ce traversează regiunea cervicală superioară pentru a ajunge sau finaliza în direcție cranială, accesând regional diversele compartimente ale exocraniului prin șarniera cervico-craniană.

Din punct de vedere anatomic, fascia cervicală profundă poate fi individualizată sub forma a trei straturi de profunzime variabilă:

- superficial - fascia de înveliș,
- medial - fascia buco-faringiană,
- profund - fascia prevertebrală

care vor delimita la nivelul regiunii suprahioidiene șapte spații anatomice distincte: parafaringian, mucos faringian, masticator, parotidian, carotidian, retrofaringian, perivertebral, ultimele trei întâlnite și în regiunea infrahioidiană.

Explorarea prin imagistică secțională a regiunii cervicale și în speță a celei maxilo-oro-faringiene, se bazează pe localizarea anatomică centrală a spațiului parafaringian, cu conținut adipos predominant, ușor decelabil, (hipodensitate de tip țesut adipos în examinările CT, în hipersemnal T1,T2 în examinările prin IRM, hiperecogenă în examinările ecografice) cu rol determinant în economia structurală regională, cu interrelaționări simetrice, topomorfologice.

7.2. SPAȚIUL PARAFARINGIAN

ANATOMIE

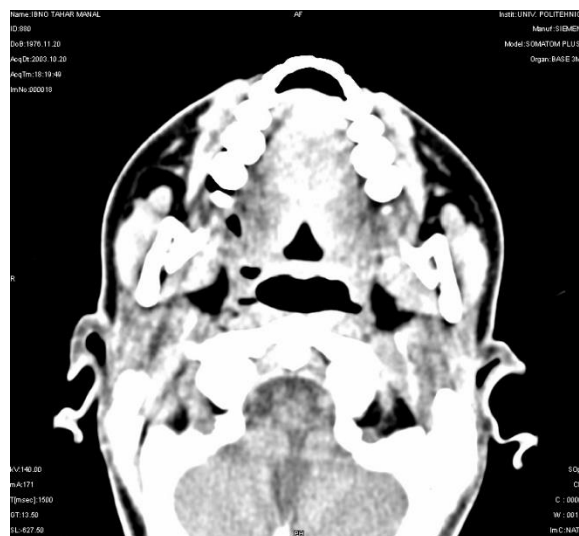
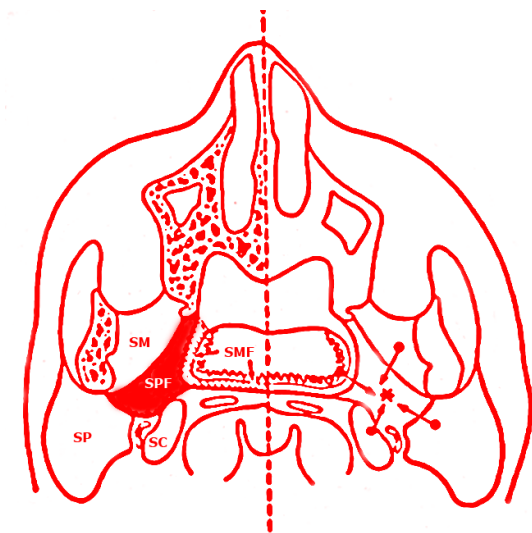
Are formă de piramidă inversată, localizată superficial de fascia faringo-bazilară a nazofaringelui cu următoarele limite:

- medial de: spațiul masticator și glanda parotidă;
- lateral de: mușchiul pterigoid medial, pânțelele posterior al digastricului și lobul profund al glandei parotide;
- inferior de: baza de craniu;
- superior de: spațiul submadibular;

Conferă o bază anatomică pentru decelarea originii unei tumori pe baza deplasării grăsimii parafaringiene.

CONȚINUT:

- grăsime și țesut conjunctiv;
- mușchii tensor palatin și constrictori faringieni;
- ramura terțiară a trigemenului;
- ramuri ale arterei carotide externe.

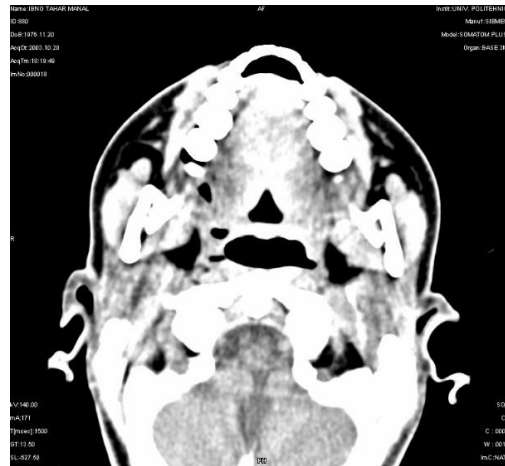
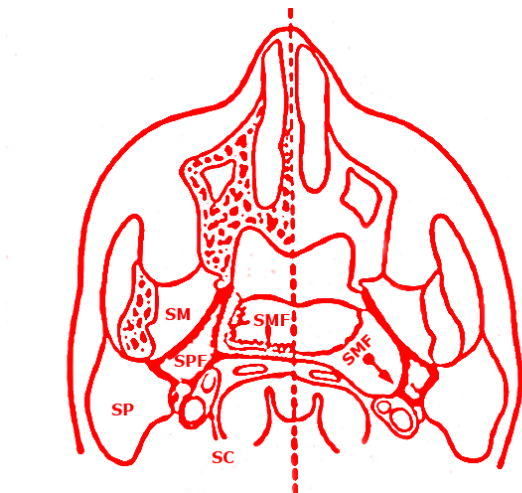

7.3. SPAȚIUL MUCOS FARINGIAN

ANATOMIE

Corespunde mucoasei endoluminale a nazo și orofaringelui.

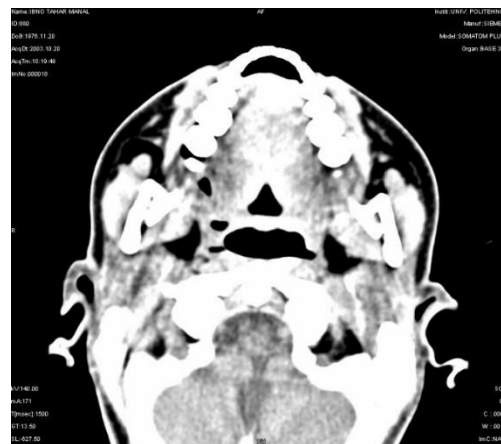
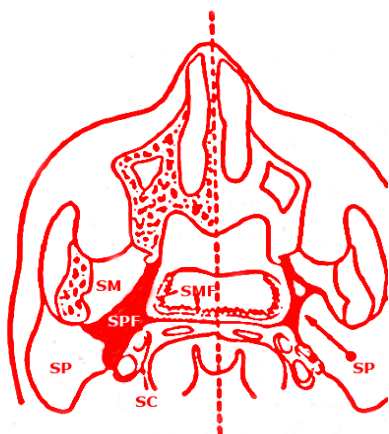
- mucoasa ce învelește nazo și orofaringele;
- țesutul limfoid al inelului Waldeyer: țesut limfatic adenoidian și amigdalian;
- glande salivare minore diseminate în mucoasa tractului aero-digestiv superior;
- fascia faringo-bazilară;
- mușchii constrictori superior și mijlociu, mușchiul salpingo-faringian, mușchiul levatopalatin;
- porțiunea terminală cartilaginoasă a trompei Eustachio.

ANATOMIE

- anterior de spațiul bucal,
- postero-medial de spațiul parafaringian,
- posterior de spațiul parotidian.

- mușchii masticatori: maseter, temporal, pterigoid medial și lateral;
- ramura terțiară (mandibulară) a trigemenului;
- artera și vena alveolară inferioară.

7.7. SPAȚIUL CAROTIDIAN

ANATOMIE

Se întinde de la baza de craniu până la arcul aortic, cranio-caudal fiind descrise următoarele subdiviziuni:

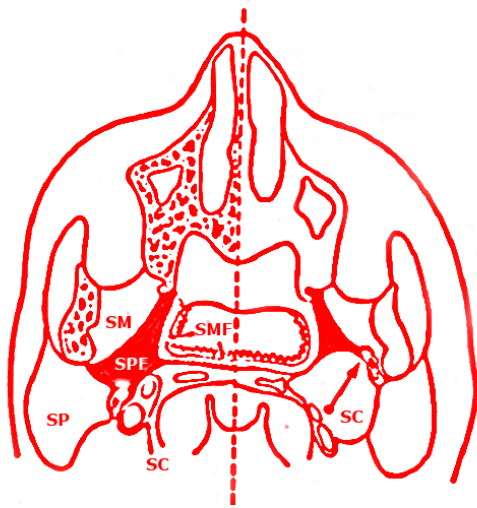
- nazo-faringian;
- oro-faringian;
- cervical;
- mediastinal.

LIMITE:

- laterale: spațiul parotidian delimitat de pântecul posterior al digastricului;
- anterior: spațiul grăos parafaringian;
- medial: latura marginală a spațiului retrofaringian.

CONȚINUT:

- artera carotidă comună și internă;
- vena jugulară internă;
- nervii cranieni: IX, X, XI, XII în cadrul etajului nazo-faringian și perechea craniană X în etajul oro-faringian și infrahioid;
- plexuri nervoase simpatice;
- ganglioni limfatici.

7.8. SPAȚIUL RETROFARINGIAN

ANATOMIE

Își are sediul median, posterior de nazo și oro-faringe.

LIMITE:

- anterior: spațiul mucos faringian;
- lateral: spațiul carotidian;
- posterior: spațiul perivertebral

CONȚINUT:

- grăsime
- ganglioni limfatici laterali și mediali.

7.10. SPAȚIUL MUCOS AL CAVITĂȚII BUCALE

ANATOMIE

Prezența regională a cavității bucale implică prin existența anatomică a planșeului bucal diferențierea acestuia în:

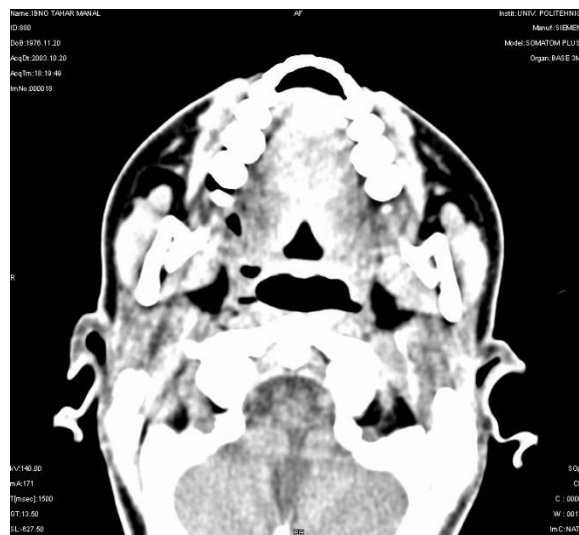
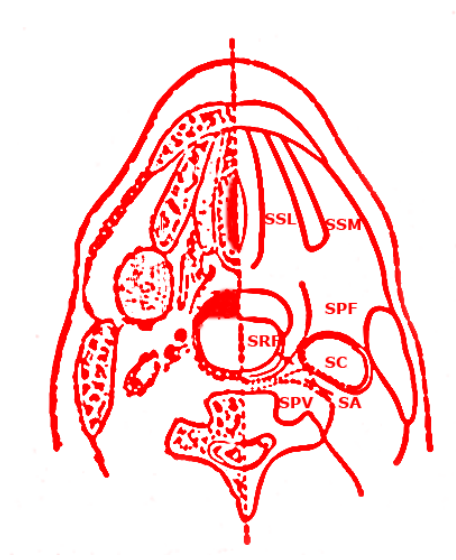
- spațiul mucos al cavității bucale,
- spațiul sublingual,
- spațiul submandibular.

Include întreaga cavitate bucală inclusiv porțiunile bucale, gingivale, palatale, sublinguale și linguale.

CONȚINUT:

- epiteliu scuamos necheratinizat;
- glande salivare minore.

LIMITE insesizabile imagistic între spațiul mucos al cavității orale și cel adiacent oro-faringian.

7.11. SPAȚIUL SUBLINGUAL

ANATOMIE

Localizat supero-medial de mușchiul milohioidian

CONȚINUT:

- extensia anterioară a mușchiului hioglos;
- nervii: - lingual (V3 și VII), cranieni (IX și XII);
- vase: artera și vena linguală;
- glande și ducte sublinguale;
- porțiunea glandulară profundă și ductul submandibular (Wharton).

LIMITE:

- infero-lateral de mușchiul milohioidian;
- medial de mușchii genioglos și geniohioid.

7.12. SPAȚIUL SUBMANDIBULAR

ANATOMIE

Localizat infero-lateral de mușchiul milohioidian și superior de osul hioid.

CONȚINUT:

- pântecul anterior al mușchiului digastric;
- porțiunea superficială a glandei submandibulare;
- limfoganglioni submandibulari și submentali;
- artera și vena facială;
- ansa inferioară a nervului hipoglos;
- grăsime.

LIMITE:

- spațiul în potcoavă întins între osul hioid și pântecul muscular milohioidian.